

THỰC TRẠNG BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ

KẾT QUẢ ĐIỀU TRA QUỐC GIA VỀ BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ Ở VIỆT NAM NĂM 2019

THÔNG TIN VỀ ĐIỀU TRA – MỤC ĐÍCH, CÁC CƠ QUAN CHỦ TRÌ, CỖ MẪU VÀ PHƯƠNG PHÁP

Điều tra về bạo lực đối với phụ nữ năm 2019 gồm ba phần: nghiên cứu định lượng, nghiên cứu định tính và thiệt hại kinh tế do bạo lực gây ra. Điều tra này cung cấp số liệu chính thức về mức độ phổ biến, tần suất và các hình thức bạo lực do chồng và những người khác không phải là chồng gây ra. Đây là Điều tra thứ hai về bạo lực đối với phụ nữ ở Việt Nam kể từ năm 2010 và cho đến nay Việt Nam là quốc gia duy nhất thực hiện thành công Điều tra lần thứ hai, với sự hỗ trợ kỹ thuật và tài chính của Quỹ Dân số Liên hợp quốc (UNFPA) và Bộ Ngoại giao và Thương mại Úc (DFAT).

Nghiên cứu định lượng do Tổng cục Thống kê thực hiện theo yêu cầu của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội. Nghiên cứu định tính do Trung tâm Sáng kiến Sức khỏe và Dân số (CCIHP) thực hiện và phần nghiên cứu thiệt hại kinh tế do các chuyên gia quốc tế được Quỹ Dân số Liên hợp quốc (UNFPA) ủy thác thực hiện. Cả ba hợp phần này được tổng hợp thành một báo cáo chung.

Có 5.976 phụ nữ ở độ tuổi từ 15 đến 64 được phỏng vấn trong không gian riêng, do các nữ điều tra viên được tập huấn bài bản thực hiện, sử dụng bộ bảng hỏi đã được công nhận ở cấp toàn cầu (phương pháp của Tổ chức Y tế Thế giới - WHO), đảm bảo tuân thủ đầy đủ các vấn đề về đạo đức và an toàn.

Tất cả phụ nữ từng có chồng được hỏi, liệu họ đã từng bị bạo lực về thể xác, tình dục, tâm lý và/hoặc bạo lực kinh tế hay không, đồng thời bạo lực thể xác và bạo lực tình dục do người khác gây ra cũng được hỏi với tất cả phụ nữ trong điều tra. Việc bị bạo lực khi còn nhỏ (bạo lực tình dục và thể xác) được đo lường theo cách hồi tố cũng là một phần của Điều tra này. Hai giai đoạn khác nhau được đo lường: 12 tháng trước điều tra (bạo lực hiện thời) và bất kỳ thời điểm nào trong đời (bạo lực trong đời).

Bạo lực đối với phụ nữ

“... bất kỳ hành động **bạo lực trên cơ sở giới** dẫn đến, hoặc có khả năng dẫn đến **tổn hại hoặc đau đớn về mặt thể xác, tình dục hoặc tâm lý** cho phụ nữ...” (Liên hợp quốc, 1993)

Bạo lực bởi bạn tình

‘Bạn tình’ là chồng hiện tại hoặc chồng cũ, người sống chung, hôn phu và người thường xuyên hẹn hò

Bạo lực bởi người khác

Bất kỳ người nào không phải là bạn tình hiện tại hoặc bạn tình trước đây, như cha mẹ, giáo viên, bạn bè, anh chị em hoặc thành viên gia đình, người lạ

Thể xác

Tình dục

Tâm lý

Kinh tế

Thể xác

Từ 15 tuổi

Tình dục

Từ 15 tuổi

Lạm dụng trẻ em

Dưới 15 tuổi

Bạo lực
tinh thần

Kiểm soát
hành vi

Ép buộc
quan hệ
tình dục

Cưỡng
dâm không
thành và các
hành vi dâm
ô khác

Thể xác

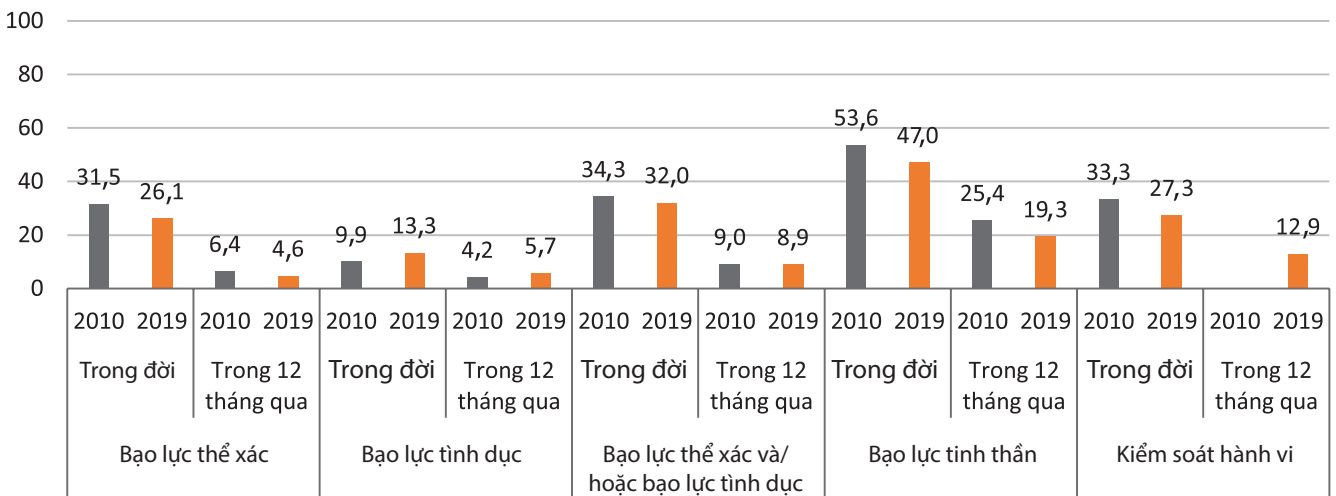
Tình
dục

BẠO LỰC DO CHỒNG HIỆN TẠI HOẶC CHỒNG CŨ GÂY RA

Tỷ lệ tất cả các hình thức bạo lực đối với phụ nữ do chồng gây ra ở Việt Nam năm 2019 thấp hơn so với năm 2010, ngoại trừ bạo lực tình dục.

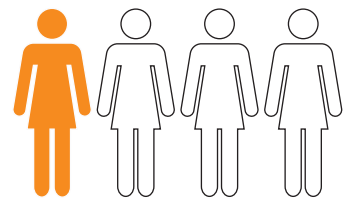
Theo Điều tra năm 2019, cứ ba phụ nữ thì có gần hai phụ nữ (63%) ở Việt Nam đã bị một hoặc hơn một hình thức bạo lực trong đời. Tỷ lệ này trong 12 tháng qua (bạo lực hiện thời) là 32%.

Tỷ lệ phụ nữ bị bạo lực trong đời và trong 12 tháng qua, trong số phụ nữ từng kết hôn, Việt Nam 2010 (N=4.561, tuổi từ 18-60) và 2019 (N=5.553, tuổi từ 15-64)¹

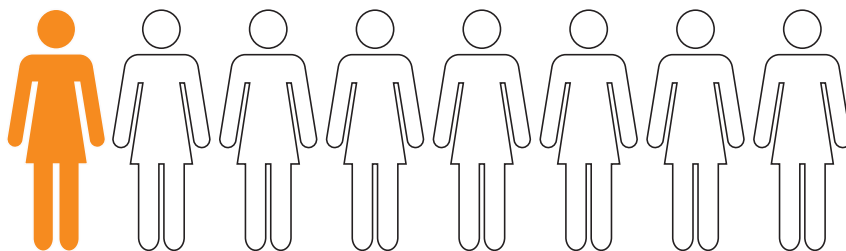

Cứ bốn phụ nữ thì có hơn một phụ nữ bị **BẠO LỰC THỂ XÁC** do chồng hiện tại hoặc chồng cũ gây ra trong đời

Hơn một phần tư (26%) phụ nữ cho biết họ từng bị chồng hiện tại hoặc chồng cũ bạo lực thể xác trong đời và 5% phụ nữ bị bạo lực này trong 12 tháng qua. **Bị tát hoặc bị ném vật gì đó vào người có thể gây thương tích** là hành vi bạo lực phổ biến nhất do chồng họ gây ra, với 23% phụ nữ bị hành vi bạo lực này trong đời và 4% bị hành vi bạo lực này trong 12 tháng qua.

Cứ tám phụ nữ thì có một phụ nữ bị chồng hiện tại hoặc chồng cũ **BẠO LỰC TÌNH DỤC** trong đời

¹ Điều tra năm 2010 không đề cập đến câu hỏi kiểm soát hành vi trong 12 tháng qua.

Cứ tám phụ nữ thì có một phụ nữ (13%) từng bị chồng bạo lực tình dục trong đời và 6% bị chồng bạo lực tình dục hiện thời. **Bị ép buộc quan hệ tình dục trái với ý muốn của người vợ** - một dạng của cưỡng dâm trong hôn nhân - là hành vi bạo lực tình dục phổ biến nhất được phụ nữ chia sẻ (13% trong đời và 6% hiện thời).

Cần lưu ý rằng ở Việt Nam, tỷ lệ phụ nữ bị bạo lực thể xác và/hoặc tình dục là **32% trong đời** và **9% hiện thời (trong 12 tháng qua)**.

Nhiều phụ nữ bị BAO LỰC TÂM LÝ hơn so với bất kỳ hình thức bạo lực nào khác

Bạo lực tâm lý trong Điều tra này gồm bạo lực tinh thần và kiểm soát hành vi và được đo lường riêng.

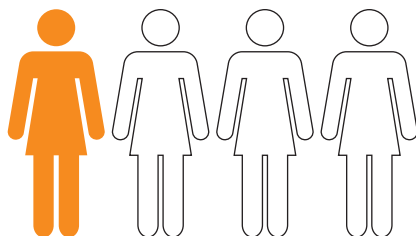
Gần một nửa (47%) phụ nữ bị chồng hiện tại hoặc chồng cũ bạo lực tinh thần trong đời và 19% phụ nữ bị bạo lực này hiện thời. Bạo lực tinh thần gồm xúc phạm vợ, làm nhục vợ trước mặt những người khác, đe dọa hoặc dọa nạt, dọa đánh vợ hoặc đánh người thân của vợ.

Kiểm soát hành vi cũng là một hình thức bạo lực tâm lý, trong đó có việc không cho vợ gặp gỡ gia đình hoặc bạn bè, người chồng lúc nào cũng khăng khăng muốn biết vợ ở đâu và tức giận nếu vợ nói chuyện với người đàn ông khác. Hơn một phần tư (27%) phụ nữ đã bị chồng kiểm soát hành vi trong đời và 13% phụ nữ bị hình thức bạo lực này hiện thời.

Cứ năm phụ nữ thì có một phụ nữ bị BAO LỰC KINH TẾ

Bạo lực kinh tế bao gồm việc cấm vợ đi làm, lấy tiền cô ấy kiếm được dù không được cô ấy đồng ý và từ chối đưa tiền cho cô ấy để chi trả các chi phí gia đình. Cứ năm phụ nữ thì có một phụ nữ (21%) ở Việt Nam bị chồng bạo lực kinh tế trong đời và 12% phụ nữ bị bạo lực này hiện thời (trong 12 tháng qua).

Cứ bốn phụ nữ thì có một phụ nữ bị thương tích do chồng bạo lực thể xác và/hoặc tình dục

Điều tra này cho thấy 23% phụ nữ bị chồng bạo lực thể xác và/hoặc tình dục đã bị thương tích do hậu quả trực tiếp của bạo lực. Trong số những người bị thương, hai phần ba (66%) đã bị thương tích nhiều hơn một lần.

Chấn thương là một trong những hậu quả tiềm tàng của bạo lực. Căng thẳng về tâm lý, sức khỏe tổng thể kém, không thể làm việc và tác động đến hành vi của trẻ là những tác động phổ biến của bạo lực đến những phụ nữ bị chồng bạo lực thể xác và/hoặc tình dục so với những phụ nữ không bị hình thức bạo lực này.

Phụ nữ Việt Nam có khả năng bị bạo lực thể xác do chồng gây ra cao gấp hai lần so với bạo lực do người khác gây ra. Cứ mười phụ nữ thì có một phụ nữ (11%) bị người khác không phải là chồng bạo lực thể xác từ năm 15 tuổi và 9% bị người khác bạo lực tình dục trong đời.

BẠO LỰC DO NGƯỜI KHÁC GÂY RA (LÀ BẤT CỬ AI NHƯNG KHÔNG PHẢI CHỒNG CŨ HAY CHỒNG HIỆN TẠI)

Cứ mười phụ nữ thì có hơn một phụ nữ (11%) bị người khác không phải là chồng BẠO LỰC THỂ XÁC từ khi 15 tuổi và tỉ lệ bạo lực hiện thời là 1,4%.

Người gây ra bạo lực phổ biến nhất là thành viên nam trong gia đình (được 35% phụ nữ từng bị người khác bạo lực đề cập).

Cứ mười phụ nữ thì có gần một phụ nữ (9%) bị BẠO LỰC TÌNH DỤC do người khác không phải là chồng gây ra từ năm 15 tuổi và tỷ lệ bạo lực hiện thời là 1,2%.

Người gây ra bạo lực chủ yếu là bạn nam, người quen hoặc người lạ là nam giới. Phụ nữ trẻ trong độ tuổi từ 20 đến 24 có nguy cơ cao nhất bị bạo lực tình dục do người khác không phải là chồng gây ra trong 12 tháng qua (18%).

4% phụ nữ cho biết họ đã bị XÂM HẠI TÌNH DỤC KHI CÒN NHỎ trước 15 tuổi. Hành vi xâm hại gồm việc có

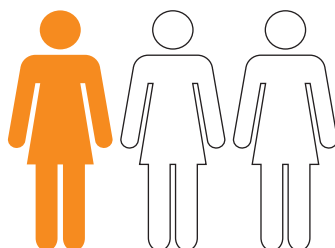
ai đã từng động chạm dâm ô, hay bị bắt thực hiện các hành vi tình dục trái với ý muốn của họ.

QUAN ĐIỂM VỀ VAI TRÒ GIỚI VÀ BẠO LỰC

Một phần ba phụ nữ ở Việt Nam ủng hộ nam giới, chứ không phải phụ nữ, phải là người ra quyết định và là chủ gia đình. Phụ nữ ở khu vực nông thôn đồng tình với

quan điểm này nhiều hơn hẳn so với phụ nữ ở thành thị. Tỷ lệ chung phụ nữ đồng tình với quan điểm này không thay đổi kể từ năm 2010, mặc dù nhóm phụ nữ trẻ hơn ít đồng tình với quan điểm này hơn.

Hơn một nửa phụ nữ được phỏng vấn (52%) đã đồng tình với ít nhất một lý do hoặc tình huống mà có thể chấp nhận việc chồng đánh vợ ví dụ như việc người vợ “không chung thủy” (45%) hoặc “không chăm sóc con cái” (27%).

Những quan điểm này được nhóm phụ nữ có trình độ học vấn thấp và phụ nữ sống ở khu vực nông thôn ủng hộ nhiều hơn so với nhóm phụ nữ sống ở khu vực thành thị.

TRƯỚC KIA VÀ HIỆN NAY: TÓM TẮT NHỮNG CHỈ SỐ CHÍNH NĂM 2010 SO VỚI NĂM 2019

Có sự thay đổi đang diễn ra. Tỷ lệ tất cả các hình thức bạo lực **giảm nhẹ ở năm 2019 so với năm 2010, ngoại trừ bạo lực tình dục.** Đặc biệt, ở Điều tra năm 2019, nhóm phụ nữ trẻ ít bị chồng bạo lực thể xác hơn so với nhóm phụ nữ lớn tuổi, điều này cho thấy rằng thay đổi đang diễn ra ở thế hệ trẻ.

Tuy nhiên, điều cần quan tâm ở đây là bạo lực tình dục do chồng gây ra đã tăng từ 10% năm 2010 lên 13% năm 2019 đối với bạo lực trong đời và từ 4% năm 2010 lên 6% năm 2019 đối với bạo lực trong 12 tháng qua. Phụ nữ trẻ tuổi hơn bị bạo lực tình dục nhiều hơn theo Điều tra năm 2019 so với Điều tra năm 2010. Đây có thể là một dấu hiệu cho thấy xã hội đã trở nên cởi mở hơn khi nói về tình dục và bạo lực tình dục so với thập kỷ trước. Trong tương lai cần có một điểm dữ liệu lần thứ ba để tìm hiểu xu hướng thực sự của vấn đề này.

Bảng dưới đây tóm tắt những chỉ số chính của hai Điều tra quốc gia.

Bạo lực do chồng cũ hoặc hiện tại gây ra

Chỉ số		2010 (%)	2019 (%)
Bạo lực thể xác do chồng gây ra	Trong đời	31,5	26,1
	12 tháng qua	6,4	4,6
Bạo lực tình dục do chồng gây ra	Trong đời	9,9	13,3
	12 tháng qua	4,2	5,7
Bạo lực thể xác và/hoặc tình dục do chồng gây ra	Trong đời	34,3	32,0
	12 tháng qua	9,0	8,9
Bạo lực tinh thần do chồng gây ra	Trong đời	53,6	47,0
	12 tháng qua	25,4	19,3
Bạo lực kinh tế do chồng gây ra [^]	Trong đời	9,0	20,6
	12 tháng qua	*	11,5
Kiểm soát hành vi	Trong đời	33,3	27,3
	12 tháng qua	*	12,9

Bạo lực do người khác gây ra (không phải là chồng cũ hoặc chồng hiện tại)

Chỉ số		2010 (%)	2019 (%)
Bạo lực thể xác do người khác gây ra	Trong đời	9,9	11,4
	12 tháng qua	*	1,4
Bạo lực tình dục do người khác gây ra	Trong đời	2,3	9,0
	12 tháng qua	*	1,2
Lạm dụng tình dục khi còn nhỏ	Trước khi 15 tuổi	2,8	4,4

Các chỉ số chính khác

	Chỉ số	2010 (%)	2019 (%)
Thái độ về giới và bạo lực trên cơ sở giới	% người đồng tình với quan điểm “Một người vợ tốt phải nghe lời chồng ngay cả khi bản thân không đồng ý”	27,0	27,2
	% người đồng tình với quan điểm “Người đàn ông nên thể hiện mình là ông chủ”	*	35,9
	% phụ nữ đồng tình với ít nhất một lý do rằng người nam giới cũng có lý khi đánh vợ	*	51,8
Đối phó với bạo lực do chồng gây ra	% phụ nữ không kể với bất kỳ ai về việc bị chồng bạo lực	49,6	49,6
	% phụ nữ tìm đến công an nhờ giúp đỡ	5,2	4,8
	% phụ nữ tìm đến lãnh đạo địa phương nhờ giúp đỡ	6,3	3,6
	% phụ nữ tìm kiếm sự giúp đỡ từ bệnh viện hoặc nhân viên y tế	5,1	2,3

Ghi chú:

^ Có sự chênh lệch lớn về số hành vi được coi là bạo lực kinh tế ở năm 2010 (2 hành vi) và ở năm 2019 (5 hành vi).

* Chỉ số không được đo lường năm 2010.

Tổng cục Thống kê

Website: <http://www.gso.gov.vn>

Email: xahoimoitruong@gso.gov.vn

Điện thoại: 024.7304 6666

Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội

Website: <http://www.molisa.gov.vn>

Điện thoại: 024.3825 3875

Quỹ Dân số Liên hợp quốc

Website: <http://vietnam.unfpa.org>

<http://www.facebook.com/unfpa.vietnam/>

Điện thoại: 024.3850 0100

BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI

